

• Життя не мед

• Знай наших!

СЕРЦЕ ПОЛЯКА, ЗАКОХАНЕ В ПОДІЛЛЯ

Минулої суботи в музеї народного мистецтва в Отренбусах під Варшавою відкрилася виставка «Між Прутом і Дністром». Це перший масштабний вернісаж дітей Хмельниччини за кордоном. Автори – учні кам'янець-подільської дитячої художньої школи. Подільський край, його природа, звичаї, люди, пам'ятки старовинного Кам'янця, Меджибожа, Хотина у баченні дітей позначені такою глибокою любов'ю та гордістю, що мистецтво юних вразило власника музею, професора Варшавського університету пана Маріана Покропика (наша газета вже розповідала про цю чудову людину та видатного етнографа слов'янського світу), тож він запропонував залу свого музею для презентації цих творів, а також подбав про випуск альбому.

На урочистість зібралися митці та музейни-

ки, науковці та шанувальники прекрасного. Ансамбль «Музика з дороги» подарував народні українські пісні в оригінальних версіях. Польські друзі прагнуть налагодити контакти з митцями та народними умільцями Поділля, обмінюватися виставками, пролагувати народні музеї, брати участь у фольклорних святах, що відбуваються в Польщі та Україні. Посланці від Українського Народного Дому Кам'янця-Подільського та художньої школи вручили подяку від міського голови організатору цього унікального вернісажу. А саму проїздку до Варшави допомогли реалізувати заступник голови обласної ради Олег Хавронюк, депутат обласної ради Адам Яхiev, колектив ТзОВ «Бонус» із Кам'янця.

Віра ІШНІЛЬОВА.

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ – У ПОЛЬЩІ

28 жовтня в музеї народного мистецтва в польському містечку Отренбусах під Варшавою за участі варшавської інтелігенції, представників посольства України в Польщі, гостей із Німеччини, Голландії та представників від громади Кам'янець-Подільського відбулося урочисте відкриття виставки «Мізе Прутом і Дністром». Ця виставка познайомить поляків та інших відвідувачів цього широко відомого музею з Поділлям, Буковиною, Покуттям, Гуцульщиною, традиціями, обрядами, пам'ятками цих регіонів України. Перлина Поділля – Кам'янець та Подільський край представлені найкраще – кількома десятками виконаних в різних техніках малюнків учнів кам'янець-подільської дитячої художньої школи та великоформатними знімками пам'яток древнього міста. Це перший масштабний вернісаж дітей Кам'янець-Подільського за кордоном.

За словами організатора виставки професора Варшавського університету пана Маріана Покропека, який є власником музею в Отренбусах, його захопило різноманіття уявлень, колористично-композиційна сміливість, досконалий смисл бачення щоденного життя, майстерність в інтерпретації традицій народного мистецтва, які демонструють вихованці міської художньої школи. Така оцінка дуже висока, тим більше, що пан Покропек є видатним етнографом та дослідником народної архітектури і мистецтва слов'янських народів. Експозиції з його приватної збірки різьби по дереву, витинанок, писанок, ікон на склі, виконаних народними майстрами, виставлялися в музеях Коломиї, Києва, Чернівців та інших.

Контакти з музеєм в Отренбусах налагодив Український Народний Дім Кам'янець-Подільського. Саме тут у цьому році перед Великоднем пан Покропек разом з викладачами

міської дитячої художньої школи та народною майстриною, авторкою нетрадиційних писанок (зернівок) Валентиною Войтковою з Дунаєвців провів міжнародний майстер-клас із писанкарства. Побувавши в дитячій художній школі, пан Покропек запропонував організувати вернісаж робіт її учнів в Отренбусах. Родина Покропеків доклала чимало зусиль, щоб виставка стала реальністю. На презентації пану Покропеку було вручено подяку міського голови Олександра Мазурчака. А поїздки в Отренбуси кам'янецької делегації допомогли здійснити заступник голови обласної ради Олег Хавронюк, депутат обласної ради, президент ВАТ «Адамс» Адам Ях'єв та колектив ТзОВ «Бонус», яким керує пан Сукманюк.

Народний Дім Кам'янець-Подільського в кращих традиціях народної дипломатії та добросусідства і духовного взаємозбагачення сприяє популяризації нашого краю, історико-архітектурних пам'яток, творчого доробку подолян та підтримки талановитої молоді.

Контактні телефони: 2-51-75, 3-64-37, 8-097-497-68-80

Секретар Народного Дому Віра ШПИЛЬОВА.

– Коли я прийшов на посаду директора, тоді ще був Кам'янець-Подільський радгосп-технікум. У 1997 році радгосп-технікум було ліквідовано, а на його базі утворено

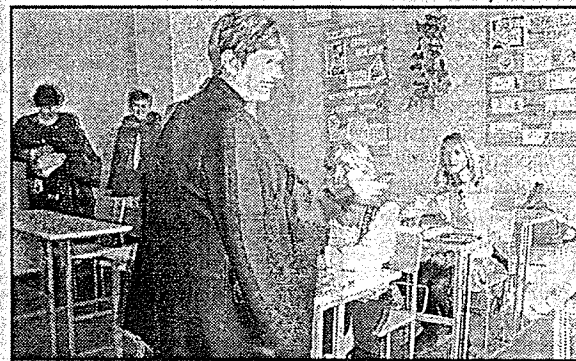
Технікум Подільської державної аграрно-технічної академії. Коледжем його було переіменовано вже у 2004 році. Сьогодні – це сучасний вищий навчальний заклад з досить потужною матеріально-технічною базою, високоорганізований творчий колектив працівників та півтора тисячний загін студентства. За період існування коледжу було підготовлено 21232 фахівці сільськогосподарських спеціальностей. Кожного

Підготувала Альона Довгань

В Колибаївці Алчевська не буде

27 жовтня в школі села Колибаївка Кам'янець-Подільського району було запущено нову газову котельню. Розділити довгоочікувану радість прибули голова РДА Анатолій Занюк, його перший заступник Анатолій Півець, начальник відділу освіти Ніна Гурська, головний архітектор Б. Беє, сільський голова пан Чайковський.

Це стало можливим завдяки роботі підприємства «ГАЗБУДСЕРВІС»; працівники якого встигли завершити роботу до настання холоду.

Батьки школярів тепер будуть впевнені в тому, що їх діти протягом зими будуть нав-

чатися в теплих затишних класах. Директор школи Лариса Антонівна Демчук від імені присутніх тепло подякувала всім, хто приклав до цього зусилля.

Тетяна Дорошенко

ЗБУДУЙ ДІМ ДЛЯ АНГЕЛІВ

Ангелів народні умільці люблять виготовляти. Це божа справа.

ДЕ ЛЕЖАТЬ МІЛЬЙОНИ

Поцуплену колекцію нашої Марії Примаченко з 77 робіт, яку недавно вдалося повернути, оцінюють у мільйон доларів. Тепер син, який ледве уцілів при нападі грабіжників, не триматиме її вдома, а віддасть до котрогось державного музею. Та не в "зелених" справа. А у тому, що ще маємо у різних куточках нашої країни безцінні витвори, які виражають сутність нашого народу. Маючи, не завжди бережемо. А втративши – рвемо на головах волосся...

Був у Новоушицькому районі шкільний музей цілої держави, якою нам, українцям, та й людству загалом, випадало б пишатися, бо в ній понад 200 літ тому вперше було скасовано рабство. У тій експозиції містилися не тільки документи Миньковецької держави (була вона на півдні Хмельниччини), а й вироби майстрів тієї епохи. Та тільки нічого вже не повернеш: роз-

тягнуто-розграблено, кому що приглянулося. А міг би стати отакий музей центром культурницько-просвітницького життя не тільки району, виховним осередком. І коли вже в нашу економіку, прийшов туризм, як новітній її рушій – музей міг би заробляти й гроші, ставши чудовою атракцією.

Чотири народні музеї на терені Кам'янецьчини. У них зібрано не лише історію краю, а й зразки народних ремесел, декотрі з яких вже забуті. У Чабанівці, наприклад, виставлено вироби тутешніх ткаць, з яких нині живе лише одна. Трималися десятиліттями такі збірки, можна сказати, на голому ентузіазмі їх фундаторів. В основному, людей літніх. Перестануть вони топтати ряст – і не знати, чи житиме їхнє дітище. Директор історичного музею-заповідника, що в Кам'янці, Людмила Станіславська переконана, що такі збірки мають стати якщо не філіями державних музеїв, то хоча б бути під їх опікою. А як же почуваються такі осередки культури, скажімо, в Європі?!

ПОДОРОЖ ІЗ ЗАДОВОЛЕННЯМ І НЕ БЕЗ МОРАЛІ

Напередодні цьогорічного Великодня до Українського народного дому Кам'янця-Подільського на міжнародний майстер-клас із писанкарства завітав професор Варшавського університету Маріан Покропек. Виявилось, він ще й директор музею народного мистецтва, який знаходиться ... на подвір'ї його власної оселі. Володар виставляв свої експозиції й у багатьох містах України, щоб познайомити українців зі своєю збіркою. Ось хоча б виставка "Кінь у народному мистецтві". Чогось подібного, організованого нашими музейниками, і не пригадую. І це робив Покропек своїм коштом, без жодних видатків з польської чи нашої державної скарбниці! Випускав каталоги, запрошення, пропагував народних умільців...

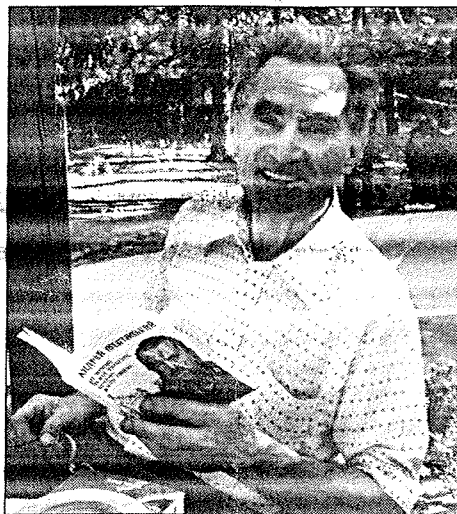
Запрошення відвідати Отренбуси під Варшавою – така адреса збірки пана Покропека – отримали всі учасники майстер-класу, університетські кафедри образотворчого мистецтва та етнографічна лабораторія Тавасія Колотила, де гостю випало побувати. "Уже кілька разів я в Кам'янці, та тільки щойно завдяки Українському народному дому дізнався, що це місто крім архітектур-

них пам'яток має ще й численні потужні культурні центри й колективи", – тишився професор.

Насамкінець, дізнавшись, що художній освіті на Поділлі, центром якої є старовинне місто Кам'янець, сто років, запропонував улаштувати в Польщі виставку робіт учнів дитячої художньої школи. Професора зачарували твори юних митців, які розкривали красу рідного краю, його минувшину, традиції. Це бачення молодого покоління доставити в Отренбуси випало мені як секретарю Українського народного дому.

ОГОРНУВ БИ КРИЛЬМИ...

Коли Покропек розпочав свої перші наукові дослідження як етнограф і згуртував колег у товариство, яке мало опікуватися такими розвідками систематично, жодного схвалення з боку державних установ не зустрів. Іще б пак: у радянській час – таке зацікавлення було не те що немодним, а – непрестижним. Проте саме завдяки Покропеку та його друзям постали перші скансени, не згубилися набутки народних умільців, а деякі (як от родина Бжозовських зі Сромова під Варшавою) заснували свої приватні музеї. Цікаво, що уздовж дороги до Сромова ми зустрічали вказівники: музей народного ми-

Маріан Покропек цілком згоден з автором книги, видатним українцем Андрієм Шептицьким: «Не хочемо чужої культури, хочемо жити своєю».

стецтва. На згадку відвідувачі купували витинанки і писанки, вишивки і дерев'яних ляльок. Родинна справа – різьба по дереву – стала фундаментом цього музею.

І все ж, польські приватні музеї – приклад для наших селян, які сьогодні безрезультатно шукають роботу. Варто згадати дідівські ремесла: вони в майбутньому принесуть вашому селу і розвиток, і славу. Особливо там, де є вже зачатки зеленого туризму.

У Польщі народні умільці, дослідники-етнографи з 1974 року відзначаються "Оскарком". Видатний дослідник Оскар Кольберг – ровесник нашого Тараса Шевченка. Нагороду засновано в 1974 році. Нею відзначено і Маріана Покропека, за гігантську дослідницьку роботу, десятки книг з етнографії, активну участь в розвитку музейного руху. Покропек, до слова, є й редактором каталогу кольбергівських лауреатів.

ПІД ОХОРОНОЮ ... ДИНИ

Ледве ми задзвонили в дзвіночок на хвіртці, як здоровенна собацюра стала на воротах. Виявилася ця "охорона" зовсім не грізною, а лагідною та ласкавою. Якось по Великодню поливаного понеділка (у поляків цей звичай називається дингус) син Покропеків Войтек знайшов у лісі пєсика, що тремтів від голоду й холоду. Пєса так і назвали Дингусом. Коли він підріс, то... "оженився" в іншому селі, і, хоч прилітав часом додому, врешті таки залишився "у приймах", де живе й досі. З першого приплоду нові господарі зальотного пєса запропонували Покропекам, які не раз їздили машиною забирати свого "кавалера", цуценятко. Так в Отренбусах з'явилася Диня. Вона діловито походжає серед дерев'яних ангелів, коней, музик, пильнує колекції писанок та витинанок, паперових "люстр" та стеляжів з тисячами книг, знімків і папок. А хоче – вкладається спати просто під олтарем-триптихом, створеним народним умільцем.

Пані Станіслава та донька професора Агнешка нині в Татрах. Мають таке хобі – щоліта та щозими сходити на найвищі гірські хребти на польській та чеській стороні. Це додає здоров'я, кажуть у родині. Пан Маріан не ображається, що жона лишила його на господарстві. Він і сам любить бігати по горах, а Бог дав йому таку толеранційну,

Під дахом дому, де мешкають ангели.

як сам каже, половину, яка ніколи не виказала чоловіку за "дурну витрату" чи скромний, зовсім не професорський добробут. Уся родина (син-архітектор, донька) мешкають разом, як споконвіку було традицією цього роду. В однім домі жили і батьки професора, і батьків брат з родиною. Коли Маріан намірився будувати ще один дім на подвір'ї – для звезених звідусіль дерев'яних "чоловічків" – рідні привітали його задум. Будівництво "павільйону" тривало 20 років! І нині з власної пенсії Покропек відкладає, щоб ще засклити галерею-перехід. Аби його ангелам було тепло. І не тільки їм. Цей дім відкритий для кожного гостя, тут щирість і гостинність нагадують нам дух "вєски"-сєла, який все більше зникає, і який так потребує, аби його зберегли. Бо звідки ж, як не з сєла пішла кожна нація?!

Віра ШНИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський –
Варшава-Отренбуси –
Кам'янець-Подільський.
Фото автора.